

Î N C H E I E R E

27 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Triodor”,

în pricina civilă la cererea la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Triodor” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, repararea prejudiciului material, venitului ratat și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Triodor” și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iunie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 29 iulie 2010, SRL „Triodor” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, repararea prejudiciului material, venitului ratat și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin Hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 27 octombrie 2009 s-a dispus încasarea de la SRL „Vectraimpex” în beneficiul său a datoriei în sumă de 795301 lei, iar la data de 15 februarie 2010 reprezentantul SRL „Triodor” a depus la Oficiul de Executare Bălți, spre executare, titlul executoriu nr.2e-10180/2009.

Susține la 03 martie 2010 a expirat termenul de executare benevolă a hotărârii, însă pînă în prezent executarea silită a hotărârii judecătorești este tergiversată intenționat.

Mai menționează reclamanta că prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 08 decembrie 2011, acțiunea înaintată de SRL „Triodor” împotriva SC „Vectraimpex” SRL și Ministerul Justiției al RM cu privire la încasarea sumei de 2166062 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Iar prin decizia Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de SRL „Triodor” casată hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare după competență la Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 noiembrie 2012, pricina dată a fost strămutată la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău.

În cadrul debaterilor judiciare reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești în baza titlului executoriu nr. 2e-10180 eliberat de Judecătoria Economică de Circumscripție mun. Chișinău la 27 octombrie 2009, încasarea de la Ministerul Justiției RM în folosul SRL „Triodor” a prejudiciului sub formă de venit ratat în mărime de 301862 lei, sub formă de dobîndă de întîrziere în mărime de 74 029,27 lei, sub formă de sume neîncasate în urma neexecutării în termen și imposibilității executării titlului executoriu în mărime de 259413 lei.

La 20 martie 2013, SRL „Triodor”, prin cerere de concretizarea a pretențiilor a solicitat încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat în sumă de 301862 lei, prejudiciului sub formă de dobîndă de întîrziere în mărime de 81239 lei și prejudiciului sub formă de sume neîncasate în urma neexecutării în termen și imposibilității executării titlului executoriu în mărime de 259413 lei.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor reclamantul a invocat că în urma neexecutării în termen a titlului executoriu nr. 2e-10180 din 27 octombrie 2009 și anume ca rezultat al neorganizării în termen a licitațiilor de vânzare a tehnicii sechestrate s-a făcut imposibilă executarea integrală în termen a hotărîrii judiciare. Drept urmare, din lipsă de surse financiare i-a fost blocat proiectul de producere a bastonașelor de porumb și avînd contracte de credit cu BC „Mobiasbanka-Groupe Societe Generale” SA, filiala 5, a suportat cheltuieli suplimentare privind plata dobînzii de întîrziere în temeiul art. 619 Cod civil în sumă de 74029,27 lei. Tergiversarea neîntemeiată a executării hotărîrii judecătorești a dus la nerealizarea proiectului de producere a bastonașelor de porumb, reclamantul nerealizînd un venit în mărime de 301 862 lei.

Afirmă că neexecutarea în termen a hotărîrii judecătorești a făcut imposibilă această executare, deoarece toate activele debitorului în procedura de executare au dispărut hotărîrea rămînînd neexecutată pînă în prezent și nu există careva șanse de a fi real executată, prejudiciul în această parte fiind constituit din mărimea sumei neexecutate ce constituie 259413 lei.

Solicită constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești în baza titlului executoriu nr. 2e-10180 eliberat de Judecătoria Economică de Circumscripție mun. Chișinău Chișinău la 27 octombrie 2009, încasarea de la Ministerul Justiției RM în folosul SRL „Triodor” a venitului ratat în mărime de 301 862 lei, dobînzii de întîrziere în mărime de 74029,27 lei, și prejudiciului material sub formă de sume neîncasate în urma neexecutării în termen și imposibilității executării titlului executoriu în mărime de 259413 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iunie 2013, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, a fost respins apelul declarat de către SRL „Triodor” și menținută hotărîrea primei instanțe.

În susținerea pozițiilor sale instanțele au concluzionat că în cadrul procedurii de executare au fost întreprinse toate măsurile posibile și a fost depusă toată diligența în scopul executării hotărîrii. SRL „Triodor” nu a prezentat nici un contract, nici un înscris ce ar confirma că neexecutarea hotărîrii judecătorești a creat obstacole în folosirea porumbului și că ar fi avut un beneficiu dacă nu ar fi fost această încălcare,

iar, statul nu poate fi responsabil pentru nerealizarea unui proiect, cu atât mai mult că reclamantul nu a demonstra care ar fi fost probabilitatea realizării proiectului dat în cazul în care hotărîrea ar fi fost executată.

Totodată, instanțele au concluzionat că reclamantul nu a confirmat nici faptul precum că anterior a obținut venitul pierderea căruia o pretinde și că statul este vinovat atât de această pierdere, cât și de neexecutarea hotărîrii judecătorești, iar atîta timp cît neexecutarea hotărîrii nu poate fi imputată statului nici dobînda de întîrziere nu poate fi încasată din bugetul de stat.

Cu referire la cerințele privind repararea prejudiciului material și anume a sumei de 259413 lei neîncasate în urma neexecutării în termen și imposibilității executării titlului executoriu nr. 2e-10180 din 27 octombrie 2009, instanțele au concluzionat că acestea sunt inexplicabile, ori încasarea acestei sume din contul statului prin schimbarea debitorului este nejustificată, cu atât mai mult că în cadrul examinării cauzei nu a fost stabilită încălcarea dreptului la executarea hotărîrii judecătorești în termen rezonabil.

La 24 decembrie 2013, SRL „Triodor” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept material.

Astfel, ambele instanțe, eronat, contrar prevederilor art. 4 a Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, nr. 87 din 21 aprilie 2011, formal au apreciat circumstanțele cauzei sub aspectul neprobării de către reclamant a încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești fără a ține cont, că sarcina probațiunii lipsei de încălcare îi revine intimatului-pîrît.

Totodată, consideră eronate și concluziile instanțelor precum că procedura de executare a fost intentată la data de 03 mai 2010, deoarece chiar din, Raportul executorului judecătoresc nr. 2076 din 18 iunie 2013 este evident faptul, că procedura de executare a fost intentată la data de 15 februarie 2010, iar conform prevederilor art. 56, alin.(2) din Codul de executare (în redacția din 2004) executarea forțată a început din data de 03 martie 2010, după expirarea termenului de 15 zile oferite pentru executare benevolă.

Instanța de apel nu s-a expus pe marginea acestei divergențe dintre constatarea eronată a primei instanțe și Raportul executorului judecătoresc, necătînd la faptul că asemenea argumente au fost invocate în cererea de apel.

Consideră recurentul că prima instanță a examinat superficial circumstanțele cauzei, fără a ține cont de circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judiciare și fără a se expune asupra tuturor argumentelor reclamantului, iar instanța de apel fără a ține cont de argumentele sale a preluat nefondat argumentele instanței de fond, lăsînd fără explicare respingerea acestora.

Afirmă că instanțele judecătorești, au trecut cu vederea faptul, că în urma neorganizării în termen a acțiunilor de executare, nerespectării consecutivității urmăririi bunurilor prin neurmărirea mijloacelor financiare din conturile debitorului în

procedura de executare, nepetrecerii în termen a licitațiilor de vânzare a tehnicii sechestrare s-a făcut imposibilă executarea integrală în termen a hotărârii judiciare, cu atât mai mult că prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău din 21 septembrie 2009 și cererii a debitorului privind înlocuirea măsurilor de asigurare din 29 septembrie 2009 se confirmă prezența sumelor financiare în mărime de 772500 lei pe conturile debitorului la momentul începerii inițierii procedurii de executare,

Totodată, fiind modificate măsurile de asigurare, s-a aplicat sechestru pe imobilele constituite din teren și imobile a Fabricii de producere din s. Prodănești, r-nul Florești nr.cadastral 4548103202 și pe oficiul din r-nul Rîșcani nr.cadastral 710111850601 și pe 9 unități de transport ce aparțineau debitorului, executarea hotărârii judecătorești fiind executată încă din cadrul examinării în fond a cauzei.

Insistă că din momentul primirii spre executare a titlului executoriu și expirarea perioadei de timp oferite debitorului în procedura de executare pentru executare benevolă – 03 martie 2010 executorul judecătoresc contrar prevederilor art. 86 Cod de executare, nu a respectat consecutivitatea de urmărire a bunurilor, fapt ce a dus la imposibilitatea executării documentului executoriu din contul mijloacelor financiare ale debitorului în procedura de executare.

Conform Raportul executorului judecătoresc nr. 1143 din 16 aprilie 2013, executorul judecătoresc ar fi aplicat sechestru pe 4 conturi bancare însă debitorul nu ar dispune pe acestea careva mijloace financiare. Totodată executorul judecătoresc nu a indicat data aplicării sechestrului pe fiecare cont și nu a prezentat dovada înregistrării încheierilor sale de asigurare a executării la oficiile bancare.

La fel, executorul nu a confirmat prin careva probe faptul, că imediat ce a purces la executarea forțată pe data de 03 martie 2010, ar fi efectuat careva acțiuni pentru a afla toate conturile bancare de care dispunea creditorul.

Susține că în cadrul examinării pricinii în fond prima instanță a respins cererea sa privind obligarea executorului judecătoresc de a prezenta procedura de executare încălcând prevederile art. 4 alin. (1) a Legii 87 din 21 aprilie 2011 și îngrădindu-i accesul al justiție.

Menționează că în cadrul procedurii de executare, debitorul a renunțat să prezinte mijloacele de transport sechestrare întru asigurarea executării hotărârii, iar executorul judecătoresc nu a întreprins măsurile de rigoare pentru a-l atrage pe administratorul debitorului la răspundere penală, pentru neexecutarea hotărârii judecătorești, și nu a efectuat alte măsuri de executare prin scoaterea la licitație a bunurilor materiale.

Consideră neîntemeiate aprecierile precum că, în cadrul procedurii de executare s-a depus toată diligența privind executarea documentului executoriu din contul mijloacelor de transport sechestrare, cu atât mai mult că conform acestui proces-verbal a fost aplicat sechestru pe automobilele anume indicate de debitorul în procedura de executare, însă inacțiunile în termenele legale ale executorului judecătoresc au dus la dispariția ulterioară a unora automobile și imposibilitatea executării de pe contul acestora.

Mai invocă că instanțele au lăsat fără apreciere și faptul că, în scopul asigurării acțiunii a fost aplicat sechestru și pe imobilele constituite din teren și imobile ale Fabricii de producere din s. Prodănești, r-nul Florești c/cadastral 4548103202 și pe

oficiului din r-nul Rîșcani c/cadastral 710111850601, însă în privința acestora executorul judecătoresc nu a întreprins nici o măsură de executare.

Totodată, instanțele nu au dat apreciere nici faptului că, conform răspunsului Vice-Ministrului Justiției nr. 01/5888 din 05 august 2010, la plîngerea sa, la contul creditorului a fost transferată suma de 145000 lei în baza dispoziției de plată nr. 2016 din 03 august 2010, însă o astfel de sumă pe contul societății nu a fost înregistrată, în acest sens executorul judecătoresc explicînd că, sursele bănești în cauză sunt pe contul Oficiului de executare și probabil din contul acestora au fost stinse datoriile Oficiului de Executare Bălți.

Susține că intimatul nu s-a expus asupra acestor mijloace bănești, care au fost utilizate în alte scopuri decît executarea documentului executoriu și stingerea datoriei și nu a probat atît lipsa acestui transfer, cît și lipsa încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 23 octombrie 2013, a fost expediată în adresa SRL „Triodor” la 22 noiembrie 2013, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 33 Vol. IV),

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul, la data de 24 decembrie 2013, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Triodor” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Triodor” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, al. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Triodor” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Triodor” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către SRL „Triodor” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva